

Sygn. akt I C 116/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 lipca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Wieluniu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Kościarz

Protokolant: asystent sędziego Magdalena Sola – Duda

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2016 roku w Wieluniu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. S. (1), M. S. (2)

przeciwko J. O. (1)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego J. O. (1) solidarnie na rzecz powodów M. S. (1) i M. S. (2) kwotę 32.386,80 zł (trzydzieści dwa tysiące trzysta osiemdziesiąt sześć złotych 80/100) z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 04 kwietnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. przyznaje adwokatowi H. P. kwotę 4.428,00 zł (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem złotych), w tym VAT w kwocie 828,00 zł (osiemset dwadzieścia osiem złotych) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom M. S. (1) i M. S. (2) z urzędu i nakazuje wypłacić ją ze Skarbu Państwa - Sąd Rejonowy w Wieluniu,
4. nakazuje pobrać od pozwanego J. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Rejonowego w Wieluniu kwotę 5.821,42 zł (pięć tysięcy osiemset dwadzieścia jeden złotych 42/100) tytułem nieuiszczonych kosztów procesu,
5. nie obciąża powodów kosztami procesu.

Sygn. akt I C 116/15

UZASADNIENIE

W dniu 02 marca 2015 roku (data wpływu) powodowie M. S. (2) i M. S. (1) wystąpili do Sądu Rejonowego w Wieluniu przeciwko pozwanemu J. O. (1) - prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) J. O. (1) w M. o zapłatę kwoty 50.145,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 24 sierpnia 2013 roku oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, według zestawienia złożonego na rozprawie. Powodowie wniesli również o zwolnienie ich od kosztów sądowych w całości i ustanowienie adwokata z urzędu.

W uzasadnieniu wskazano, iż pozwany w ramach zawartej z nimi umowy zobowiązał się do wykonania na budynku mieszkalnym oraz ganku powodów więźby dachowej oraz wykonania całego dachu łącznie z pokryciem go blachodachówką, opierzeniem i orynnowaniem. Koszt wykonania prac ustalony został przez strony na kwotę 8.000,00 zł. Na robociznę oraz zakup materiałów budowlanych powodowie przekazali pozwanemu kwotę 32.000,00 zł. Ponadto, pozwany miał zakupić materiał na stodołę za kwotę 8.345,00 zł oraz wełnę mineralną za kwotę 2.800,00 zł.

zł, które to sumy zostały pozwanemu przekazane. Pozwany, pod koniec sierpnia 2013 roku, wykonał wadliwie umówione prace, w związku z czym dach nie nadał się do użytku. Ponadto, J. O. (1) nie zakupił materiałów na stodołę oraz wełny mineralnej. Powodowie wskazali, iż pozwany zawyżył cenę zakupu drewna o kwotę 12.000,00 zł oraz zakupu blachodachówki o kwotę 2.000,00 zł (k. 2-4).

Postanowieniem z dnia 04 marca 2015 roku zwolniono powodów M. S. (2) i M. S. (1) z kosztów sądowych w całości oraz ustanowiono dla nich adwokata z urzędu (k. 16).

Pismem z dnia 20 kwietnia 2015 roku (data wpływu) zatytułowanym „Odpowiedź na pozew” pozwany J. O. (1), reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma wskazano, iż wykonanie więźby dachowej i dachu na nieruchomości powodów odbyło się w oparciu o zachowanie wszelkiej staranności i zgodnie ze sztuką budowlaną, a w trakcie budowy, zarówno powodowie, jak i kierownik budowy nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń. Nadto, pełnomocnik pozwanego podniósł zarzut przedawnienia dochodzonego przez powodów roszczenia twierdząc, iż uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne dzieła wygasają z upływem roku od dnia wydania dzieła, a powodowie, którym dzieło zostało oddane w sierpniu 2013 roku, wystąpili z roszczeniem dopiero w 2015 roku, tj. po upływie roku od dnia wykonania dzieła (k. 32-33).

W toku postępowania sądowego strony, zarówno na rozprawach, jak i w składanych pismach procesowych zajmowały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

J. O. (1), w ramach prowadzonej działalności gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. (...) J. O. (1) w M., zajmuje się kompleksowym wykonywaniem dachów (bezsporne).

W lipcu 2012 roku, M. i M. małżonkowie S. zlecieli pozwanemu, prywatnie sąsiadowi i koledze powoda, wykonanie wywiązki oraz montaż pokrycia dachowego wraz z orynnowaniem na modernizowanym przez nich budynku mieszkalnym położonym w M. oraz położenie wywiązki i pokrycia dachowego na ganku. Modernizacja budynku mieszkalnego powodów polegała na zmianie konstrukcji dachu z adaptacją poddasza na pomieszczenia mieszkalne. W ramach wzajemnych uzgodnień, J. O. (1) miał nadto zakupić dla powodów materiał na remont dachu stodoły tzn. blachę i wełnę, który powodowie zamierzali wykonać samodzielnie. Strony umówiły się, że J. O. (1) zakupi niezbędne materiały budowlane i przystąpi do prac, kiedy murarze zakończą prace murarskie na przebudowywanym budynku mieszkalnym. Powodowie przekazali pozwanemu kwotę 32.000,00 zł, z której to sumy J. O. (1) miał zakupić materiały budowlane. Zgodnie z ustnymi ustaleniami stron, cena 32.000,00 zł obejmowała koszt zakupu materiałów niezbędnych do wykonania zaplanowanych prac, w tym również na dach stodoły oraz wykonania robót ciesielskich (robociznę). Powodowie przekazali również J. O. (1) dodatkowo kwotę 2.800,00 zł na zakup wełny mineralnej. Strony zgodnie ustaliły, iż prace na dachu rozpoczną się po uzyskaniu przez powodów pozwolenia na rozbudowę budynku i zakończeniu prac murarskich.

(dowód: częściowo zeznania powodów M. S. (2) i M. S. (1) nagranie z dnia 08 lipca 2015r. płyta k. 57 minuta 00:12:35 do minuta 00:47:52 i nagranie z dnia 22 czerwca 2016r. płyta k. 138 minuta 00:02:05 do minuta 00:04:10, częściowo zeznania pozwanego J. O. (1) nagranie z dnia 08 lipca 2015r. płyta k. 57 minuta 00:45:54 do minuta 01:04:25 i nagranie z dnia 22 czerwca 2016r. płyta k. 138 minuta 00:06:58 do minuta 00:12:02; decyzja nr (...) k. 62, projekt budowlany k. 63-85, częściowo zeznania świadków: L. O. nagranie z dnia 07 września 2015r. płyta k. 117a minuta 00:04:54 do minuta 00:31:45)

Decyzją z dnia 18 marca 2013 roku za Nr (...) udzielono powodom pozwolenia na budowę w przedmiocie adaptacji poddasza dla celów mieszkaniowych oraz zmianę konstrukcji dachu. W kwietniu 2013 roku, powodowie systemem gospodarczym, przystąpili do prac. W maju 2013 roku zdjęto poszycie dachu wraz ze starą konstrukcją drewnianą i po oczyszczeniu terenu przystąpiono do wykonania ścian konstrukcyjnych z pustaków żelbetonowych. Po

zakończeniu prac murarskich, do wykonania konstrukcji dachu przystąpił pozwany J. O. (1). Następnie, pod koniec czerwca 2013 roku, kierownik budowy inż. A. W., zgłosiła inwestorom, iż prace wykonane zostały nieprawidłowo. Kierownik budowy wskazała, iż prace te znacznie odbiegają od projektu, gdyż zastosowano przekroje niezgodne z tym projektem, użyto konstrukcji drewnianej niezabezpieczonej odpowiednimi preparatami grzybobójczymi i ognioodpornymi. Ponadto, niezgodnie z projektem wykonane zostało również poszerzenie tarasu wejściowego (ganku) wraz z zadaszeniem. O nieprawidłowościach poinformowano wykonawcę J. O. (1). Dodatkowo, w trakcie przerwy w pracach pozwanego, który prowadził równolegle inne budowy, podczas opadu deszczu, doszło do zalania budynku powodów. Pod koniec lipca 2013 roku, J. O. (1) wykonał pokrycie dachu blachodachówką wraz z opierzeniem rynnami spustowymi. Kierownik budowy miała również zastrzeżenia do tego etapu prac wskazując, iż wykonawca użył różnych rodzajów foli paroprzepuszczalnej. W związku ze stwierdzonymi przez kierownika budowy nieprawidłowościami przy realizacji konstrukcji dachu i brakiem porozumienia z wykonawcą robót J. O. (1), który pomimo wezwań nie usunął stwierdzonych wad, kierownik budowy w sierpniu 2013 roku wstrzymała dalsze prace budowlane do czasu naprawienia lub zabezpieczenia nieprawidłowości przy realizacji konstrukcji dachu, zalecając inwestorom sporządzenie ekspertyzy, celem oceny stanu technicznego wykonanych robót związanych z więźbą dachową i pokryciem dachu. Na zlecenie powoda M. S. (1) sporządzona została ekspertyza - ocena techniczna robót związanych z więźbą dachu i pokryciem, w której stwierdzono szereg błędów i odstępstw od projektu oraz pozwolenia na budowę.

(dowód: częściowo zeznania świadków: L. O. nagranie z dnia 07 września 2015r. płyta k. 117a minuta 00:04:54 do minuta 00:31:45, A. W. k. 165v-166, B. M. nagranie z dnia 09 października 2015r. płyta k. 126 minuta 00:04:47 do minuta 00:14:54, K. S. nagranie z dnia 09 października 2015r. płyta k. 126 minuta 00:16:05 do minuta 00:27:40; oświadczenie kierownika budowy k. 15, decyzja nr (...) k. 62, dziennik budowy k. 85-94, ekspertyza k. 95- 103)

Powodowie, po poinformowaniu ich przez kierownika budowy o stwierdzonych nieprawidłowościach w wykonanych pracach, zwracali się do pozwanego z reklamacją i żądaniem naprawy zaistniałych wad oraz dokończeniem prac, a ostatecznie także z żądaniem zwrotu przekazanych pozwanemu środków pieniężnych. Następnie, pismem z dnia 22 sierpnia 2013 roku, wezwali pozwanego J. O. (1) do natychmiastowego dokończenia orynnowania, doręczenia oryginałów faktur za zakupione materiały budowlane oraz dostarczenia gwarancji na zakupiony towar i wypowiedzieli umowę. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 23 sierpnia 2013 roku. W odpowiedzi, J. O. (1) reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, pismem z dnia 07 września 2013 roku wskazał, iż wypowiedzenie umowy zawarte w piśmie dnia 22 sierpnia 2013 roku nastąpiło bez ważnego powodu oraz podniósł, że pozwany nadal deklaruje chęć dokończenia prac budowlanych.

(dowód: częściowo zeznania świadków: B. M. nagranie z dnia 09 października 2015r. płyta k. 126 minuta 00:04:47 do minuta 00:14:54, K. S. nagranie z dnia 09 października 2015r. płyta k. 126 minuta 00:16:05 do minuta 00:27:40; pismo z dnia 22.08.2013r. wraz z dowodem doręczenia k. 7-11, pismo z dnia 07.09.2013r. k. 12-14)

Pozwany J. O. (1) nie usunął zgłoszonych mu przez kierownika budowy usterek, co stworzyło zagrożenie stabilności konstrukcji oraz uniemożliwiło dokonanie robót naprawczych dostosowujących istniejącą konstrukcję do wymagań projektowych. Nieprawidłowości wykonanych prac w postaci braku zabezpieczenia konstrukcji drewnianej preparatami przeciwgrzybicznymi i ognioodpornymi, braku zabezpieczenia elementów drewnianych papą na styku ze ścianą, niezgodnym z projektem rozstawem krokwi, odstępstwami w wymiarach zastosowanych w przekrojach elementów konstrukcji dachu w stosunku do założeń projektowych oraz nieprawidłowych łączeniach elementów drewnianych powodują konieczność demontażu całego poszycia dachowego i ponownego montażu więźby dachowej wraz z pokryciem. Koszt wykonania remontu dachu, oszacowany został na kwotę 21.241,80 zł. J. O. (1) nie zwrócił powodom przekazanych mu pieniędzy na zakup pokrycia dachowego na stodołę oraz wełnę mineralną. Do chwili obecnej pozwany nie zakupił też blachy na remont dachu stodoły. Natomiast wełnę mineralną wprawdzie kupił, ale nadal nie dostarczył jej powodom.

(dowód: opinia pisemna biegłego J. O. (2) k. 129-141 i k. 173-176; częściowo zeznania pozwanego nagranie z dnia 08 lipca 2015r. płyta k. 57 minuta 00:45:54 do minuta 01:04:25 i nagranie z dnia 22 czerwca 2016r. płyta k. 138 minuta 00:06:58 do minuta 00:12:02)

Przedstawiony stan faktyczny w większości okazał się bezsporny. Strony nie kwestionowały bowiem, faktu zawarcia ustnej umowy na wykonanie pokrycia dachowego, przekazania pieniędzy na zakup materiałów i robociznę, a także na zakup materiału na pokrycie dachu stodoły. Pozwany J. O. (1), na rozprawie w dniu 08 lipca 2016 roku, przyznał, iż nadal nie zakupił blachy na budynek stodoły i nie zwrócił pieniędzy z tego tytułu powodowi, natomiast wełnę mineralną wprawdzie już nabył, ale nie dostarczył jej małżonkom S.. Natomiast, do kwestii spornych należało ustalenie, czy konstrukcja dachu wykonana została zgodnie z projektem i sztuką budowlaną, a także charakter prawny umowy łączącej strony.

Powyższe ustalone zostało w oparciu o następujący materiał dowodowy: osobowy w postaci tych twierdzeń powodów i pozwanego, które nie zostały zakwestionowane w toku postępowania przez strony (art. 230 k.p.c.) oraz zeznań świadków: L. O., A. W., K. S., B. M., a także nieosobowy w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy.

Sąd uznał za całkowicie wiarygodny, zebrany w sprawie, nieosobowy materiał dowodowy. Wszelkie dokumenty zostały bowiem sporządzone przez podmioty do tego uprawnione, w ramach przyznanych im kompetencji, a prawdziwości i autentyczności oraz mocy dowodowej tychże dokumentów zainteresowani nie podważyli i skutecznie nie zakwestionowali.

Przechodząc do oceny zebranego w sprawie osobowego materiału dowodowego w postaci zeznań świadków Sąd uznał je także, co do zasady, za wiarygodne, gdyż są one spójne, logiczne i korespondują z pozostałym, uznanym za prawdziwy materiałem dowodowym. Nadto, świadkowie zgodnie wskazywali, iż pozwany był wykonawcą dachu na budynku powodów, którzy do jakości tych prac mieli zastrzeżenia. W tej kwestii, Sąd nie dał wiary jedynie zeznaniom świadka L. O. w zakresie, w jakim twierdziła, iż powodowie dopiero w grudniu 2013 roku zgłosili swoje zastrzeżenia, odnośnie jakości i sposobu wykonanych prac. Pozostaje to bowiem, w sprzeczności z pozostałym, uznanym za wiarygodny, materiałem dowodowym, w szczególności z treścią korespondencji doręczonej pozwanemu w sierpniu 2013 roku, na którą J. O. (1), reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, odpowiedział we wrześniu 2013 roku, co w sposób nie budzący wątpliwości, wbrew twierdzeniom świadka, wskazuje, iż zastrzeżenia co do jakości wykonanych przez pozwanego prac dekarских zgłaszane były przez powodów w sierpniu, a nie w grudniu 2013 roku. Poza tym, Sąd nie znalazł żadnych innych podstaw, aby poddać w wątpliwość składane przez świadków zeznania, które uznał za wystarczające i uczynił je wraz z opinią biegłego z zakresu szacowania nieruchomości i budownictwa lądowego J. O. (2) podstawą dokonanych ustaleń faktycznych. Zeznający w sprawie świadkowie znali, zarówno powodów, jak i pozwanego i z żadną ze stron nie pozostawali w konflikcie, co ewentualnie mogłoby podważyć wiarygodność ich zeznań. Nadto, z zeznaniami świadków korespondują zeznania samych stron oraz załączone przez nie dokumenty.

Tym samym, Sąd uznał także za wiarygodną opinię sporządzoną przez biegłego sądowego J. O. (2), albowiem jest ona jasna, wewnętrznie niesprzeczna oraz naukowo i logicznie uzasadniona. Sąd nie dostrzegł żadnych ważnych powodów, które zmuszałyby do dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego. Nadto, opinia ta nie została skutecznie zakwestionowana przez zainteresowanych. Biegły udzielił precyzyjnych odpowiedzi na zadane mu pytania, a przeprowadzone postępowanie dowodowe nie zdołało podważyć fachowości sporządzenia opinii i wniosków w niej zawartych.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powodów M. S. (2) i M. S. (1) oraz pozwanego J. O. (1), łączyła ustna umowa o roboty budowlane, na mocy której J. O. (1) - prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. (...) J. O. (1) w M. zobowiązał się wykonać na modernizowanym przez powodów budynku mieszkalnym nowy dach tj. więźbę dachową wraz z pokryciem i orywnowaniem, a także nowe pokrycie ganku. Jak wynikało z relacji stron, dokonywane między nimi ustalenia

umowne miały charakter niesformalizowany i opierały się w dużej mierze na wieloletniej znajomości powoda M. S. (1) z J. O. (1). Umawiając się na realizację robót budowlanych strony nie określiły w sposób precyzyjny zakresu tych prac, terminów ich wykonania, jak również ich wartości. Ustaliły jedynie, iż inwestycja winna się rozpocząć po zakończeniu prac murarskich i zakończyć w możliwie najszybszym terminie, zaś jej koszt winien się zamknąć w przekazanej pozwanemu kwocie 32.000,00 zł, która obejmowała wynagrodzenie, a także koszty materiałów, które dostarczał pozwany.

Umowa o roboty budowlane stanowi pochodną umowy o dzieło, z której to została wyodrębniona w procesie zmian legislacyjnych. Zgodnie z treścią art. 647 k.c., zawierając umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. Zatem umowa o roboty budowlane polega na wzniesieniu określonego w projekcie „obektu budowlanego” (budynku, budowli, kompleksu budowlanego o różnym przeznaczeniu). Umowa o roboty budowlane nazywana jest m.in. umową o wybudowanie obiektu, umową o realizację inwestycji budowlanej, umową o wykonanie budynku, bądź umową o wykonanie remontu budynku. Stronami umowy o roboty budowlane są inwestor i wykonawca. Umowa o roboty budowlane, podobnie jak umowa o dzieło, jest umową rezultatu. Zarówno inwestorem, jak i wykonawcą może być osoba fizyczna, osoba prawna bądź jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej. Jednakże w przeciwieństwie do umowy o dzieło, umowa o roboty budowlane powinna zostać zawarta na piśmie (art. 648 k.c.). Brak zachowania formy pisemnej nie powoduje jednak nieważności umowy. Część składową umowy stanowi dokumentacja budowlana (nieodłącznym elementem umowy o roboty budowlane jest projekt budowlany, stanowiący jej integralną część, ponadto innymi wymaganymi dokumentami mogą być np. pozwolenie na budowę, dokumenty związane z nadzorem inwestorskim i autorskim). W przypadku umowy o roboty budowlane obowiązkiem wykonawcy jest wykonanie obiektu budowlanego (zgodnie z umową i normami prawa budowlanego), zabezpieczeniu placu budowy, sprawowanie nad nim nadzoru oraz na oddaniu zdatnego do użytku wybudowanego obiektu budowlanego. Zasadniczym kryterium rozróżnienia umowy o dzieło i umowy o roboty budowlane jest ocena realizowanej inwestycji stosownie do wymagań ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r., poz. 290 ze zm.), co dobitnie uwypukla zwłaszcza brzmienie art. 17 (uczestnikami procesu budowlanego, w rozumieniu ustawy, są: inwestor, inspektor nadzoru inwestorskiego, projektant, kierownik budowy lub kierownik robót) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998 r., II CKN 653/97, LEX nr 33754). Przedmiot świadczenia niepieniężnego w umowie o roboty budowlane jest zarazem przedsięwzięciem o większych rozmiarach, zindywidualizowanych właściwościach, zarówno fizycznych, jak i użytkowych, któremu z reguły towarzyszy wymóg projektowania i zinstytucjonalizowany nadzór. Po drugie, elementem konstytutywnym umowy o roboty budowlane jest, dająca się wyinterpretować z art. 647 k.c., szczególna postać współdziałania inwestora z wykonawcą w zakresie przygotowania i wykonania przedmiotu świadczenia, przejawiająca się w dostarczeniu projektu i przekazaniu terenu budowy. W przedmiotowej sprawie powodowie, po uzyskaniu pozwolenia na budowę i zakończeniu prac murarskich, przekazali pozwanemu budynek celem wykonania na nim więźby dachowej wraz z pokryciem i orynnowaniem, zgodnie ze sporządzonym projektem budowlanym i pod nadzorem kierownika budowy.

Mając na uwadze powyższe oraz uwzględniając zakres prac, ich charakter oraz przedmiot poczynionych przez strony ustaleń umownych, zdaniem Sądu, nie ulega wątpliwości, iż zawarta pomiędzy stronami ustna umowa o wykonanie dachu stanowiła umowę o roboty budowlane, uregulowaną w art. 647 k.c.

Podstawowym uprawnieniem zamawiającego, wynikającym z treści umowy o roboty budowlane, jest uzyskanie wykonanego obiektu budowlanego, który stanowi materialny rezultat, a podstawowym uprawnieniem wykonawcy jest otrzymanie wynagrodzenia w umówionej przez strony wysokości. Obowiązki inwestora podzielić można w myśl przepisu art. 647 k.c. na trzy grupy, a mianowicie: na obowiązki związane z przygotowaniem robót budowlanych, z ich wykonaniem oraz z zapłatą wynagrodzenia. Obowiązki wykonawcy polegają przede wszystkim na wykonaniu obiektu zgodnie z umową i normami prawa budowlanego, zabezpieczeniu placu budowy oraz na oddaniu zdatnego do użytku wybudowanego obiektu budowlanego. Zgodnie z treścią art. 656 § 1 k.c. do skutków opóźnienia się przez wykonawcę

z rozpoczęciem robót lub wykończeniem obiektu, albo wykonania przez wykonawcę robót w sposób wadliwy lub sprzeczny z umową, do rękojmi za wady wykonanego obiektu, jak również do uprawnienia inwestora do odstąpienia od umowy przed ukończeniem obiektu stosuje się odpowiednio przepisy o umowie o dzieło. Przywołany przepis odsyła w zakresie odpowiedzialności związanej z wadą obiektu do regulacji zawartych w art. 636, 637 i 638 k.c. oraz, zgodnie z dalszym odesłaniem z art. 638 k.c., także do art. 556 i następnego k.c., w zakresie dotyczącym odpowiedzialności rękojmi za wady budynku. Niezależnie od wskazanych wyżej przepisów, w sytuacji, gdy roboty budowlane zostały wykonane wadliwie, inwestor może realizować również roszczenia odszkodowawcze na zasadach ogólnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 03 października 2000 r., I CKN 301/00, LEX nr 45001). Zgodnie z treścią art. 363 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego powinno się ograniczać się do świadczenia w pieniądzu.

Naprawienie szkody z tytułu nienależytego wykonania umowy o roboty budowlane podlega ogólnym zasadom wynikającym z art. 471 k.c., a zatem zgodnie z treścią art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania odpowiada tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Dla uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego o naprawienie szkody spowodowanej nienależytym wykonaniem umowy o roboty budowlane, koniecznym było zatem wykazanie przez powodów istnienia przesłanek tej odpowiedzialności, a więc: powstania szkody i jej rozmiaru, faktu nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego oraz istnienia związku przyczynowego pomiędzy tymi zdarzeniami. Na pozwanym ewentualnie spoczywał natomiast ciężar wykazania faktu, że nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności.

Zdaniem Sądu, na gruncie przedmiotowej sprawy, powodowie udowodnili, że kwestionowane w pozwie prace budowlane, związane z wykonaniem wywiałki oraz pokrycia dachowego zostały wykonane przez pozwanego wadliwie, w sposób niezgodny ze sztuką budowlaną. Powyższą okoliczność, w sposób niebudzący wątpliwości Sądu, wykazał biegły sądowy z zakresu szacowania nieruchomości i budownictwa lądowego J. O. (2), który w pisemnej opinii z dnia 05 grudnia 2015 roku, wymienił szereg nieprawidłowości wykonanej zabudowy poddasza, wskazując między innymi na brak zabezpieczenia drewna preparatami przeciwgrzybicznymi i ognioodpornymi, brak zabezpieczenia elementów drewnianych papą na styku ze ścianą, niezgodny z projektem rozstaw krokwi, nieprawidłowe łączenie elementów drewnianych. We wnioskach końcowych opinii biegły jednoznacznie stwierdził, iż przy istniejącym stanie więźby dachowej wraz z pokryciem nie ma możliwości dokonania robót naprawczych, a jedynym sposobem naprawienia wskazanych powyżej nieprawidłowości jest demontaż istniejącej konstrukcji i ponowne wykonanie nowej więźby dachowej wraz z pokryciem. Koszty wykonania powyższych robót, biegły oszacował na kwotę 21.241,80 zł.

Wobec podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia powoda, koniecznym stało się ustalenie, czy rzeczywiście do takiego przedawnienia doszło i czy pozwany może skutecznie uchylić się od zaspokojenia roszczenia powodów. Przepisy dotyczące umowy o roboty budowlane nie zawierają szczególnej regulacji w zakresie przedawnienia roszczeń wynikających z takiej umowy. Zatem należy przyjąć, iż termin przedawnienia został wskazany w art. 118 k.c., zgodnie z którym jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Dochodzone przez powodów roszczenia bezspornie wynikają z działalności gospodarczej, a co za tym idzie przedawniają się z upływem trzech lat. Roszczenie z art. 471 k.c. jest roszczeniem podstawowym o naprawienie szkody na tzw. zasadach ogólnych (art. 471 k.c.). Natomiast roszczenia z rękojmi mają charakter dodatkowy. Ich celem jest wzmocnienie pozycji wierzyciela poprzez umożliwienie dochodzenia roszczeń, które w przepisach ogólnych nie zostały wprost przewidziane. Dochodzenie tych dodatkowych uprawnień zależy od samej strony. Decyzja w tym zakresie nie ma jednak wpływu na możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na zasadach ogólnych. Art. 637 k.c. nie wyklucza zastosowania art. 471 k.c. Uregulowana przepisem art. 471 k.c. odpowiedzialność kontraktowa jest bowiem, odpowiedzialnością z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wskutek okoliczności obciążających dłużnika. Odpowiedzialność ta dotyczy każdego bez względu na okoliczność, na czym owo naruszenie polega. Każda zatem rozbieżność pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia a rzeczywistym zachowaniem się

dłużnika rodzi odpowiedzialność kontraktową (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 maja 2014 roku, I A Ca 78/14, Lex nr 1477084). Roszczenia przysługujące z tytułu umowy o roboty budowlane nie stanowią więc przeszkody w domaganiu się odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy na podstawie art. 471 k.c. Tak więc, uprawnienia określone w art. 637 k.c. i 471 k.c. nie konkurują ze sobą. O ile bowiem, przepis art. 637 k.c. przewiduje możliwość usunięcia wad dzieła przez naprawę i upoważnia zamawiającego do określonego zachowania się w zależności od rodzaju wad dzieła (istotne lub nieistotne), to roszczenie z art. 471 k.c. o naprawienie szkody wywołanej nienależytym wykonaniem zobowiązania staje się wymagalne od chwili łącznego spełnienia się dwóch przesłanek - nienależytego wykonania zobowiązania i powstania szkody (por wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 lutego 2002r., V CKN 883/00, Lex 54352). W przepisie tym ustawodawca wprowadził domniemanie winy dłużnika za nienależyte wykonanie zobowiązania. Pozwany zatem, chcąc zwolnić się z odpowiedzialności za nieprawidłowy stan dachu na budynku powodów powinien był wykazać jedynie, że źródłem wad są okoliczności, za które nie odpowiada. Ponadto, skoro J. O. (1), który wykonywał dach w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, a zatem jako przedsiębiorca, do którego stosuje się trzyletnie terminy przedawnienia, więc, w dacie wniesienia pozwu termin przewidziany w art. 118 k.c. jeszcze nie upłynął.

W tym miejscu jedynie na marginesie wskazać można, że nawet przyjmując, iż strony łączyła nie umowa o roboty budowlane, ale jak wskazywał pełnomocnik pozwanego, umowa o dzieło, to także przy uwzględnieniu przewidzianego wówczas krótszego 2-letniego terminu przedawnienia roszczenia, podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia jeszcze nie upłynął. Powodowie swoje zastrzeżenia, co do jakości wykonanych prac, zgłosili bowiem pozwanemu w sierpniu 2013 roku, a powództwo wniesione zostało w marcu 2015 roku. Warto w tym miejscu również podkreślić, iż zgłaszając w sierpniu 2013 roku zastrzeżenia, co do jakości wykonanych prac i wskazując na wady obiektu, powodowie otworzyli sobie drogę do dochodzenia roszczeń z tytułu rękojmi, składając ją w terminie jednego miesiąca od dnia stwierdzenia wad. Tym samym, mając na uwadze treść art. 638 §1 k.c., powodowie zachowali termin przewidziany w art. 568 § 2 k.c. Nie budzi wątpliwości Sądu, że zastrzeżenia co do jakości wykonanych prac powodowie zgłosili pozwanemu pismem z dnia 22 sierpnia 2013 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 23 sierpnia 2013 roku, na co wskazuje załączona przez powodów korespondencja wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 7), w tym w szczególności treść pisma pełnomocnika pozwanego z dnia 07 września 2013 roku, z którego jasno i wyraźnie wynika, iż dotyczy ona pisma powodów z dnia 22 sierpnia 2013 roku. Tym samym, za nieuprawnione należy uznać twierdzenia pełnomocnika pozwanego, iż powodowie nie wykazali, że zachowali termin przewidziany w art. 568 § 2 k.c. i wobec bezskutecznego upływu tego terminu, roszczenie powodów wygasło.

W związku z powyższym, Sąd uznając powództwo w tym zakresie za uzasadnione, na podstawie art. 637 k.c. w zw. z art. 656 k.c. ustalił, iż pozwany winien odpowiadać za wynikłą ze swojego działania szkodę ustaloną na 21.241,80 zł, na którą to kwotę składa się koszt rozbiórki istniejącego stanu rzeczy oraz ponowny montaż więźby dachowej wraz z pokryciem. Nadto, biorąc pod uwagę, iż powodowie przekazali na rzecz pozwanego kwotę 8.345,00 zł na zakup materiałów na stodołę oraz kwotę 2.800,00 zł na zakup wełny mineralnej, które to materiały, bądź nie zostały zakupione, bądź przekazane powodom, a także przyznany przez pozwanego fakt, iż przekazane mu na ten cel środki pieniężne nie zostały powodom do chwili obecnej zwrócone, Sąd nakazał również zwrot tej kwoty, jako szkodę którą pozwani ponieśli w związku z niewywiązaniem się pozwanego z umowy. O odsetkach, Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. Skoro kwota należności wynikająca z art. 471 k.c. jest świadczeniem bezterminowym, to wymagalność tego świadczenia oceniana powinna być stosownie do treści art. 455 k.c. Przepis ten stanowi, że jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Powództwem doręczonym pozwanemu w dniu 03 kwietnia 2015 roku powodowie sprecyzowali dokładnie swoje żądania względem pozwanego, a zatem od dnia następnego pozwany J. O. (1) pozostawał w zwłoce.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził na rzecz powodów kwotę 32.386,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami licznymi od dnia 04 kwietnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie licznymi od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, o czym orzekł jak w pkt 1 wyroku.

Dalej idące żądania pozwu, podlegały oddaleniu, jako nieudowodnione. Powodowie w pozwie domagali się zapłaty kwoty 12.000,00 zł, tytułem zawyżonej przez pozwanego ceny drewna na wywiązkę i kwoty 2.000,00 zł tytułem zawyżonej przez pozwanego ceny za blachodachówkę. Powodowie, wbrew ogólnemu obowiązkowi płynącemu z treści art. 6 k.c., w żaden sposób nie udowodnili, iż rzeczywiście pozwany pobrał od nich kwotę wyższą na zakup materiałów budowlanych. Podobnie, jak nie udowodnili, iż w związku z zalaniem domu ponieśli szkodę w wysokości 2.000,00 zł, której domagali się od pozwanego, jako ich zdaniem pozostającej w związku z nienależytym zabezpieczeniem dachu przez pozwanego. Ponadto, dochodzona przez powodów kwota 14.000,00 zł tytułem zawyżonego rachunku za materiały budowlane, w ocenie Sądu, nie stanowi szkody w rozumieniu art. 471 k.c., nie pozostaje z nią w bezpośrednim związku przyczynowym. W ramach ustaleń umownych pomiędzy stronami, pozwany J. O. (1) zobowiązał się do dostarczenia na rzecz powodów materiałów budowlanych niezbędnych do wykonania więźby dachowej wraz z pokryciem i materiały te dostarczył w ramach przekazanych mu przez powodów środków pieniężnych, w której to kwocie, poza zakupem materiałów, mieścić się miało również wynagrodzenie za wykonane prace. Tym samym, według Sądu, zakup materiałów po cenie niższej stanowić może ewentualnie dodatkowy zysk wykonawcy i niejako dodatkowe wynagrodzenie za poszukiwanie i zakup materiałów.

Z tych też względów Sąd orzekł jak w pkt 2 wyroku, oddalając powództwo w pozostałej części, zarówno co do żądania odnośnie należności głównej, jak i odsetek od dnia 24 sierpnia 2013 roku.

Z uwagi na fakt, iż powodowie M. S. (2) i M. S. (1), byli reprezentowani przez pełnomocnika z urzędu, Sąd mając na względzie treść § 19 i 20 w zw. z § 6 pkt 6 i § 2 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.), przyznał na rzecz adwokata H. P. kwotę 4.428,00 zł, w tym VAT w kwocie 828,00 zł, gdyż taka kwota odpowiada charakterowi sprawy, nakładowi pracy pełnomocnika i jest zgodna z obowiązującymi stawkami, a poza tym nie została opłacona przez powodów – pkt 3 wyroku.

O kosztach, jak w pkt 3 i 4 wyroku Sąd orzekł na podstawie 100 k.p.c., obciążając pozwanego tymi, od których uiszczenia powodowie byli zwolnieni, a na które złożyły się kwota 2.508,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 4.428,00 zł tytułem kosztów udzielonej powodom pomocy prawnej, kwota 2.159,98 zł tytułem kosztu opinii biegłego, w takim stopniu, w jakim przegrał sprawę tj. w stosunku 63%, czyli w łącznej kwocie 5.821,42 zł i taką też sumę, Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa. Z kolei, na podstawie art. 102 k.p.c., Sąd odstąpił od obciążenia powodów przypadającymi na ich rzecz kosztami procesu, mając na uwadze nie tylko trudną sytuację majątkową powodów, ale także charakter dochodzonego roszczenia oraz okoliczność, iż ustalenie należnego im odszkodowania zależało od oceny Sądu, w tym przede wszystkim od szczegółowej wyceny biegłego. Roszczenie zgłoszone w pozwie okazało się częściowo zasadne, a powodowie nie posiadający specjalistycznej wiedzy budowlanej, mogli uznać, iż mają pewne podstawy do formułowania, jak się później okazało, jednak zbyt wygórowanego żądania.